

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
DEM. I. DOBRESCU
Președintele Uniunii Avocaților

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Perieșteanu**, Directorul Biblioteca Marilor Procese, Avocat; **Emil Stan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat; **Albert Vahl**, Profesor la facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare

S U M A R

— *Sărbătorirea d-lui Profesor Louis Josserand*: Discursul d-lui Ministru de Justiție C. Hamangiu, Discursul d-lui Traian Alexandrescu, Decanul Baroului, Discursul d-lui Iosef G. Cohen, Secretarul General al Soc. de Legislație Comparată și Discursul d-lui Aurel Eliescu, Președintele Cercului Avocaților.

— *Juriul în fața nouilor tendințe de reformare*, de George Vrăbiescu.

— *Patruzeci de ani de existență a revistei „Curierul Judiciar”*, conferință ținută la Radio de d-l avocat Mavrojan.

— *Dr. Nic. Iorgulescu*, L'assistance scientifique moderne dans les pénitentiaires roumains, Les recherches sur la personnalité du délinquant empêchent-elles le reclassement, Diagnostic criminologic, Ghidul carnetului antropologic penitenciar, Computarea detențiunii preventive, *Recenzie*, de Vintilă Dongoroz.

JURISPRUDENȚE:

— Curtea de Casație s. I: *Nicolae Penescu cu C. Andriano* (Viții redhibitorii, Acțiune intentată de cumpărător. Termen de introducere. Prescripție. Chestie de fapt, Art. 1359 c. civ.).

— Idem s. II: *Sergiu Vartic cu Teitelman* (Tranzacția auzului pendinte de notarul public în Basărabia, Stingerea procesului pendinte. Contestație la executare, Competință).

— Idem s. III: *Alexandru Moles cu Ministerul de Interne* (Încheierile Consiliilor Comunale și Județene pot fi nule de drept sau numai anulabile? Condițiile de numire ale Secretarilor Consiliului județean).

— Curtea de apel București s. I: *Dr. Natalia Metzner cu Ministerul Sănătății* (Dacă se poate suprima o funcțiune pe cale bugetară? Inadmisibilitate).

A apărut: **BIBLIOTECA MARILOR PROCESE** No. XI cuprinzând:

FALIMENTUL BĂNCII FRANCO ROMÂNE, cu toate fazele judiciare dela lunie 1929 data cererii de moratoriu și până la zi. Acest volum s'a tipărit sub îngrijirea D-lui avocat **Virgil Z. Soare**.

Sărbătorirea D-lui Prof. Louis Josserand

Se știe că Ministerul Instrucțiunii Publice al Țării noastre a încheiat un acord cu Ministerul Instrucțiunii din Franța în temeiul căruia, Universitățile acestor două țări fac un schimb de profesori în scopul de a determina o apropiere culturală și mai mare între Franța și România.

În cursul săptămânei expirate a sosit în țară D-l Louis Josserand, decanul Facultății de drept din Lyon și cunoscutul autor a atâtor valoroase opere juridice, cari au deschis noi orizonturi în știința dreptului.

Atât Baroul de Ilfov cât și magistratura din Capitala Țării, împreună cu Facultatea de Drept și Soc. de legislație comparată română, au ținut să sărbătorească cu un deosebit fast acest însemnat eveniment intelectual.

La sosirea sa în București D-l Prof. Josserand a fost primit de D-l Traian Alexandrescu, decanul Baroului împreună cu membrii consiliului de disciplină și numeroși avocați.

Erau de față și membrii Consiliului profesoral al Facultății de Drept și Soc. de Legislație Comparată prin d-l avocat I. Cohen.

În ziua de 2 Mai, D-l Josserand a fost primit oficial la Palatul de Justiție în Sala Secțiunilor Unite din Înalta Curte de Casație.

În absența D-lui Decan Traian Alexandrescu care nu sosisese încă în Capitală, a vorbit în numele baroului D-l Pro-decan Vasilescu Valjean care într-o admirabilă cuvântare atât ca fond cât și ca

formă, a exprinat admirațiunea Baroului pentru marele jurist francez.

A urmat apoi cuvântarea D-lui Gr. Trancu-Iaș în numele Uniunii avocaților.

D-sa în accente entuziaste a dat o fericită și simțită expresiune sentimentului general de admirație cu care D-l Prof. Josserand este înconjurat de opinia publică a juriștilor români.

La această ședință solemnă care a fost prezidată de D-l Gabriel Puaux a asistat întreaga magistratură în frunte cu D-l D. Volanschi, Primul Președinte al Inaltei Curți de Casație precum și un număr impresionant de magistrați și avocați.

În seara zilei de 2 Mai conform programului stabilit, a avut loc în saloanele restaurantului Chateaubriand dela Șoseaua Kisselef, banchetul oferit de Baroul Ilfov și Soc. română de legislație comparată în onoarea ilustrului profesor.

Au luat parte D-l Gabriel Puaux, ministrul Franței, D-l Hamangiu, ministrul Justiției și numeroși magistrați și avocați cari au ținut să accentueze cu prezența lor importanța acestei omagiale manifestațiuni.

La șampanie, D-l Decan Traian Alexandrescu a dat cuvântul D-lui C. Hamangiu, ministrul Justiției care într-o frumoasă și mișcătoare alocuțiune a relevat personalitatea științifică a D-lui Prof. Josserand, exprimându-i sentimentele de afectuoasă admirațiune ale întregului guvern.

D-l Ministru Hamangiu a remis cu acest prilej sărbătoritului ordinul „Coroana României“ în gradul de Mare Ofițer.

După D-l Ministru Hamangiu, a luat cuvântul D-l Decan Traian Alexandrescu.

D-l Avocat I. Cohen a adus omagiul Soc. de legislație comparată.

În numele magistraturei au vorbit d-nii C. Viforeanu, Procuror General la Inalta Curte de Casație și Alex. Mandrea, Consilier la aceiaș instanță, C. Sipsom, Profesor universitar, învederând în cuvinte elogioase opera grandioasă a D-lui Prof. Josserand.

Au mai vorbit în urmă d-nii Aurel Eliescu și Mitică Constantinescu, cari s'au asociat manifestațiunei generale făcută de membrii Baroului, în persoana D-lui Prof. Josserand.

La urmă a vorbit D-l Louis Josserand, care a răspuns profund mișcat tuturor antevorbitorilor mulțumind pentru afecțiunea ce a întâmpinat din primul moment când a pășit pe teritoriul Țării noastre, afecțiune care învederează și mai mult afinitățile etnice, morale și intelectuale ce există între Franța și România.

Banchetul a luat sfârșit la orele 12 noaptea.

Discursul d-lui Ministru C. Hamangiu, la banchetul dat în onoarea d-lui Profesor Josserand

Illustre Maître,

Il me revient ce soir l'agréable et flatteuse mission de vous saluer au nom du gouvernement.

La collaboration entre la France et la Roumanie dans le domaine du droit a reçu un nouvel éclat par votre présence. Je ne saurais vous dire combien nous sommes fiers de voir chaque année se développer les sentiments de confraternité entre les membres de nos universités et j'estime que c'est un des grands faits dans notre histoire intellectuelle et scientifique que ces relations toujours plus intimes qui se nouent maintenant entre le monde juridique français et les juristes roumains. Sans doute, par ces rapports qui se développent entre tous ceux qui travaillent à l'avancement de la science et à la recherche de la vérité, nous avons conscience que nous faisons une grande oeuvre, une oeuvre qui intéresse, au plus haut degré l'avenir de nos deux pays. Et à cela vous avez, cher maître, une grande part de contribution.

Par votre enseignement, par vos ouvrages, vous avez tracé le chemin vers des horizons nouveaux, non seulement à la jurisprudence de votre pays; votre influence est manifeste dans toute la vie juridique de notre pays. Ainsi, cher maître, le cercle de vos élèves est formé non seulement de ceux qui ont eu le bonheur de vous approcher, mais de ceux, plus nombreux encore, auxquels vos travaux ont servi de modèle. Votre traité de droit civil, qui reste l'oeuvre de droit la plus remarquable qui ait paru après la guerre est devenu l'instrument essentiel de l'éducation juridique de notre génération, dominant et éclairant la science du droit.

Vos travaux sur l'abus des droits et sur les mobiles dans les actes juridiques du droit privé, ont contribué, par ailleurs, à l'adaptation du droit aux nouvelles exigences de la vie économique. Dans vos oeuvres, le droit sort du domaine de l'abstraction pour s'acheminer dans la voie de la réalité vivante et bien faisante. La théorie de l'abus des droits, que vous avez érigée en place d'honneur, n'en a pas moins contribué à adoucir les institutions rigides du Code, faisant inutile toute révision. Malgré son ancienneté, le Code civil—grâce à l'oeuvre prodigieuse de la doctrine, si brillamment représentée par vos travaux—peut régir encore, de nos jours, la plupart des institutions de notre vie juridique.

Vous avez été ainsi un des premiers notamment à ramener le droit vers sa fonction réelle, celle de suivre pas à pas les transformations de la vie sociale.

Par votre activité scientifique vous avez été utile non pas seulement à votre patrie, mais à la science juridique roumaine, que vous avez honoré, encore récemment, de votre attention. Comment ne pas rele-

ver, à cette occasion, votre collaboration aux „Pan-dectes Roumaines”, dont le cahier commémoratif a pu publier cette remarquable étude sur les accidents d'automobile et l'arrêt solennel de la Cour de cassation. La science roumaine vous doit reconnaissance et je suis chargé aujourd'hui de vous apporter le témoignage de cette reconnaissance.

Illustre Maître,

Je suis heureux de vous remettre au nom de Sa Majesté le Roi Charles II les insignes de grand officier de l'ordre de la Couronne de Roumanie.

En vous félicitant de la haute distinction que notre Souverain a daigné vous accorder, permettez-moi de lever ce verre à votre santé, vous souhaitant une longue existence pour la science et pour vos amis.

Discursul d-lui Traian Alexandrescu, decanul Baroului

Cher et Illustre Maître,

Votre présence en Roumanie constitue, pour les juristes roumains, une vraie fête intellectuelle.

Le Barreau de Bucarest s'associe, de la manière la plus cordiale, aux sentiments de grande estime et d'admiration, exprimés à votre égard, par tous ceux, qui sont animés du culte très noble de la science du droit.

Dans cette impressionnante manifestation, dont vous êtes, à juste titre l'objet, nous vous prions de voir, en même temps qu'un hommage personnel que nous rendons au brillant représentant de la science juridique française, une preuve visible des liens indissolubles qui attachent notre pays à votre grande et glorieuse Patrie.

Beaucoup plus que tout autre juriste, vous symbolisez, cher et illustre maître, la pensée juridique française, qui est la plus merveilleuse et la plus féconde expression de la pensée juridique de tous les peuples dans tous les temps.

Vous disiez, si bien, dans votre monumental ouvrage de l'Esprit des Droits et de leur Relativité, qu'il est des idées-forces, des vérités éternelles, qui représentent l'armature de toutes les législations à toute époque et dans tout pays.

Les juristes français, et spécialement vous, cher et illustre maître, vous représentez ces idées-forces avec une éclatante autorité scientifique, unanimement reconnue.

Au-dessus des différences et des conflits, qui peuvent exister entre les notions, ces idées-forces prouvent, d'une manière évidente, qu'il y a dans l'âme, de tous les hommes un fond moral commun, qui va certainement préparer un rapprochement général vers l'idéal supérieur de paix et de con-

fiance réciproque qui est réservé à l'humanité de l'avenir.

Par vous, nous avons appris et nous apprenons chaque jour davantage que la science juridique n'est pas une science de l'accidentel et de l'individuel, et que, dans les situations, apparemment divergentes, que nous offre la pratique du Droit, il y a un concept unitaire, qui peut être résumé dans l'effort général vers la réalisation d'une justice, qui puisse être considérée comme le couronnement du progrès moral de l'humanité.

Je lève, cher et illustre maître, ce verre à votre santé et pour la gloire toujours grandissante, de la science juridique française.

Discursul d-lui Iosif G. Cohen, secretarul general al societății de legislație comparată

*Messieurs les Ministres,
Messieurs,*

En l'absence de notre directeur M. Miclesco, qui, au dernier moment, a été empêché, de prendre part à ce banquet, il me revient l'honneur, de présenter ce soir, l'hommage de la Société de Législation comparée, à l'illustre savant de Lyon, M. Josserand.

Notre société affiliée à la Société française, se trouve très proche, et dès maintenant, directement en rapport avec notre hôte, qui est aussi le président, de la Société de Législation comparée, de Lyon.

La personnalité et les œuvres de M. Josserand nous étant si bien connues, à nous tous, il serait présomptueux, d'en vouloir parler à ce banquet.

La science du grand professeur, qui nous a toujours fortement impressionné par son originalité, sa passion et sa sincérité nous a irradiée par ses conférences l'instinct d'une vertu supérieure, qui nous a conduit vers des admirables solutions des problèmes, considérés pendant longtemps et par beaucoup de juristes, comme insolubles, et destinés à d'éternels débats.

Les secrets des impénétrables mystères des concepts, dénomés „abus des droits”, „mobiles juridiques”, ou „finalité” ont été dépouillés par la puissante discipline juridique du grand maître, et ont projeté grandement sa renommée.

Toutes ses théories, tirée de la masse fugitive des faits juridiques, nous ont montré que l'activité humaine, doit rester limitée, et exercée, suivant une direction sociale, afin de pouvoir conserver „l'esprit juridique du droit” qui ne peut être détourné de sa mission.

En suivant cet admirable principe, je ne me permettrais pas d'abuser de mon droit de parler, pour ne pas encourir la responsabilité de ce risque; bien que cet abus, fait dans l'intérêt de notre société, dont

l'existence constitue „une prérogative sociale” y aurait trouvé sa raison d'être.

Mais, en rapprochant, les deux fondements du droit, „le mobile” et „sa cause” je les trouve ce soir, ici, si indissolublement liés qu'il serait inutile d'insister.

En effet, notre mobile, c'est-à-dire notre intention commune se trouve liée à sa cause, car les avocats du Barreau de Bucarest et les membres de la Société de Législation comparée, se sont réunis, pour fêter le grand maître.

Par cette fusion, la „cause finale” est désormais réalisée, et comme vous l'écriviez, cher maître, dans votre magistrale étude sur „Les Mobiles dans les actes juridiques”: „l'élargissement de la théorie de la cause, appelée à devenir la théorie des mobiles, ne constitue pas une simple vue sur l'avenir, mais, une réalité assurée dès maintenant, *par la vie juridique du droit*”.

Cette vie juridique du droit, en Roumanie, est fortement imbue par l'esprit juridique français, qui se reflète, comme vous me l'avez dit, dans notre bulletin de la Société de Législation comparée, et réalise ainsi l'amitié juridique, franco-roumaine.

Cette Société, dont le président et puissant soutien est votre éminent ministre à Bucarest M. Gabriel Puaux, vous présente ce soir illustre Maître, ses sentiments d'admiration, ses vœux de longue vie et de bonheur, et vous déclare à partir d'aujourd'hui son membre d'honneur.

Je lève donc ce verre à votre santé et pour notre cher Président.

Discursul d-lui Aurel Eliescu, președintele Cercului Avocaților

*Monsieur le doyen, Excellence,
Messieurs.*

Permettez-moi, président du cercle des avocats de Bucarest, de ce cercle où nous nous réunissons après le labeur de la journée pour nous souvenir toujours qu'à la lutte de la barre nous devons mettre seulement la passion du Droit; parceque nous sommes les prêtes de la même religion, la religion de la justice.

Permettez-moi, je vous prie, d'oublier que nous fêtons aujourd'hui le docte doyen de la Faculté de Lyon; ce savant qui dans le chemin du Droit a su imposer des nouvelles voies; ce savant qui par ses théories a réussi à convaincre tout le monde.

Permettez-moi je vous prie d'oublier tout cela et de voir en vous Monsieur le Doyen, et dans ce sympathique Ministre de France que vous avez à vos côtés, de voir en vous la France à laquelle nous devons tout; cette France noble et généreuse, notre plus grande soeur, qui par deux fois dans le

cours du même siècle a su nous donner son sang pour nous aider à naître et à grandir.

La tragédie de notre Histoire nous avait ravalé au rang de deux provinces turques; nous avions tout perdu sauf le génie de la race.

Après la victoire, de la guerre de Crimée, à Paris, sous la haute direction de la France, avec du sang français a été écrit l'acte de la renaissance de la Roumanie moderne.

De deux provinces turques, par le congrès de Paris, nous sommes devenus deux états autonomes sous la garantie de sept grandes puissances.

Puis, dans la grande guerre mondiale c'est toujours avec du sang français qu'a été écrit l'acte de naissance de la grande Roumanie.

Les Roumains conscients n'oublieront jamais Mr. le Doyen, Excellence, ses grands services; et si parfois ils voudraient oublier, vos morts français dans la terre roumaine les forceront se souvenir; en pleurant nos morts fatalement nous pleurerons sur les vôtres et la mort sait graver dans le coeur des hommes des dates inoubliables.

Vous êtes depuis peu de temps dans notre pays Mr. le Doyen, pourtant vous avez pu vous rendre compte que notre âme, notre savoir notre conscience ont été forgés par la France.

Par ce qu'ici on aime sincèrement la France.

Dans la vie il n'y a pas d'amour sincère et durable que s'il est basé aussi sur l'intérêt réciproque. Pour nous, sentinelle éloignée au confins de la civilisation, aujourd'hui comme il y a deux mille ans nous avons la même mission: défendre la civilisation menacée aujourd'hui, comme il y a deux mille ans, par les mêmes barbares. Naturellement nous devons être soutenus. Nous sommes liés par le sort. Nous devons vivre et mourir ensemble, c'est pourquoi Mr. le Doyen. Excellence, dites chez vous que la Roumanie est un pays qui aime, la France, que son désir le plus cher c'est que la France soit de plus en plus grande et forte.

De la grandeur et de la force de la France dépend la sécurité de la Roumanie.

En pensant à tout cela un cri spontané jaillit de mon coeur:

Vive la France! Vive la France! Vive la France!

JURIUL ÎN FAȚA NOUILOR TENDINTE DE REFORMARE

Tendințele noi cu caracter de reformă ce au apărut cu abundență în proiectele legislative postbelice ale diferitelor State, nu au putut lăsa neatinsă vechea instituțiune a Curților cu jurați.

Deși o instituțiune puternică prin tradițiune, întrucât, fiecă-si plasează origina în tribunalul atenial al „Heliastilor”, fie în tribunalul roman „Questiones perpetuae”, fie în instituțiunea „Rachimburgilor” a epocii merovingiene, fie chiar în vechea le-

giuire engleză a lui Ethelred indecisul, tradițiunea acestei instituțiuni, oricât de puternic ar afirma vitalitatea ei, nu poate constitui un obstacol în calea reformării, dacă reformarea ar fi impusă de necesități imperioase.

Desigur că nici una din chestiunile juridice penale nu au preocupat mai mult atât pe juriștii propriu ziși cât și pe filosofi și sociologi, ca chestiunea justiției populare.

Ori câte ori idei noi de ordin social se plămădeau, această chestiune era readusă la ordinea zilei, ea fiind considerată ca o chestiune în directă legătură cu idea garantării libertății individuale. Astfel se explică pentru ce justiția populară a fost reintrodusă în legiuirea franceză odată cu marea revoluție.

Sustinută de o pleiadă de filozofi și juriști ca Diderot, D'alambert, Montesquieu, Voltaire și mai ales Beccaria, ce impresionați de sistemul arbitrar și crud al inchiiziției, atacau cu vehemență acest regim, ideea justiției populare a găsit în Franța terenul favorabil adoptării și dezvoltării sale. Adunarea Constituantă din 16 Septembrie 1791, adoptă în totul juriul englez ce era susținut și prea slăvit în țara sa de origină, de celebrii autori Hume și Blackstone.

Codul de instrucțiune criminală franceză din 1808, a adoptat instituțiunea Curții cu juri numai în materie de judecată, înlăturând juriul de acuzațiune. În această formă funcționează și azi, evident cu modificări neînsemnate introduse prin legi posterioare.

Intr'un elan general determinat de curentul ideilor revoluționare franceze, justiția populară a juraților a trecut în mai toate legiuirile europene, cu excepțiuni rare ca Suedia, Olanda, câteva cantoane elvețiene și altele, precum și mai toate Statele americane. În legislațiunea noastră juriul a fost introdus în 1864 odată cu celelalte dispozițiuni ale condicei de procedură penală franceză.

Desigur, dacă ne plasăm în 1791 epocă la care s'a introdus Curțile cu juri, adică dacă ținem seama atât de consecințele ce sistemul inchiizitorial determina în raport cu ideea de libertate individuală și a garantării ei, ideie necunoscută până la revoluțiunea din 1789, dacă considerăm deasemenea concepțiunile încă neprecise ale științei penale în raport, bine înțeles, cu evoluțiunea pe care această știință a suferit-o ulterior, dacă considerăm datele pe care se bazează școala clasică în raport cu datele pur științifice ale actualei școale neclasice ce și-a însușit în bună parte preceptele școalei italiene pozitive, apariția Curței cu jurați în 1791 marchează un progres imens în raport cu timpurile și concepțiunile anterioare, ceea ce a determinat de altminteru puternicul curent în favoarea sa și marea ei putere de penetrațiune în legiuirile diferitelor țări.

Dacă ne plasăm însă în timpurile actuale, când

știința penală a luat cu totul o altă înfățișare, devenind o știință complexă astfel după cum o înfățișează școala pozitivă și neoclasică, când judecătorului penal, pentru a fi un bun judecător, i se cere a fi specializat, adică a avea un complex de cunoștințe pur științifice, juratul de odinioară, simplu cetățean străin de orice pregătire și cunoștință tehnică, nu mai poate corespunde cerințelor actuale.

Instanța de judecată în materie de criminalitate este o instanță științifică asemănătoare unui laborator, în care nici soarta acuzatului nici soarta societății nu poate fi lăsată în seama primului venit. Criminalul, în majoritatea cazurilor, este un element anormal, variat și complicat ce a acționat sub imperiul diferitelor impulsuri endogene sau exogene, un element în fața căruia însuși oamenii de specialitate pot rămâne nedumeriți.

Cum poate atunci un om simplu, judecător prin voința sorțului, să dea un verdict adecuat, situațiunei și condițiunilor reale?

Nu vom insista asupra cauzelor care fac ca instituțiunea juriului să fie criticată și însăși necesitatea menținerii sale să fie pusă la îndoială, întrucât aceste cauze au fost destul de desbătute în doctrină și sunt îndestul cunoscute de toți. (1). Tot ceea ce menționăm însă este că împotriva menținerii justiției populare se ridică cea mai mare parte a doctrinei reprezentată prin penaliști, sociologi și filozofi autorizați și pentru ca să cităm numai pe unii, pronunțăm numele lui Feurbach și Mittermaier în Germania, Lombroso, Enrico Ferri, Garofalo împreună cu școala pozitivă italiană în Italia. În Franța deși mișcarea aboluționistă este mai puțin pronunțată, totuși, autori ca Garraud, Le Poittevin, Roux, Donnedieu de Vabres precum și Garçon în oarecare măsură, cer modificări de natură să înlătore inconvenientele ce se degajă din actuala organizare a Curților cu jurați.

Menționăm că Tarde în opera sa „La philosophie pénale” este radical împotriva Curților cu juri, cerând desființarea lor.

La noi în țară, acest curent aboluționist a fost îmbrățișat de defunctul Profesor Tașoviceanu.

Cum că instituțiunea Curților cu jurați în organizarea și funcționarea ei actuală se înfățișează ca o instituțiune lipsită de seriozitate atunci când este vorba de judecarea infracțiunilor celor mai importante, se poate deduce și din faptul adoptării sistemului de corecționalizare a crimelor, corecționalizare legală sau judiciară, sistem prin care unele crime se găsesse sustrate competenței acestor instanțe.

1) A se vedea în acest sens și lucrările: Samuel Stern — *Le jury technique* — 1925. —; André Toulemon — *La Question du jury* — 1930; Toma Drăgu — *Juges.citoyens ou juges de métier*, 1931.

Pentru înlăturarea inconvenientelor ce se degajă din funcționarea Curților cu jurați se poate recurge fie la măsuri radicale fie la măsuri de reformare. În primul caz urmează ca toate crimele să fie luate din competența Curților cu jurați și atribuite tribunalelor corecționale, Curțile cu jurați urmând a fi desființate. Această cale ni se pare firească întrucât judecata crimelor ar fi încredințată magistratilor de carieră ce ar urma să fie specializați.

Argumentul ridicat de partizanii menținerii Curților cu Jurați, anume că magistratul specializat s'ar automatiza cu timpul în îndeplinirea misiunii, sale, ni se pare pueril și neîntemeiat. Specializarea dimpotrivă, va face din magistrat un judecător competent, imparțial și neinfluențabil. Pe lângă aceasta, sistemul de care ne ocupăm, prezintă și marele avantaj că sentințele date ar fi motivate, ceea ce constituie necontestat o garanție a judecății.

În al doilea caz, adică în acela al menținerii Curților cu Jurați, acestea urmând să fie numai reformate, mai multe sisteme se pot concepe. Unele sisteme sunt de natură a schimba complet structura instanței, iar altele numai de a înlătura anumite inconveniente, structura urmând a fi respectată.

Din primele fac parte „eșevinajul” și „asesoratul”.

Eșevinajul consistă în conlucrarea magistratului cu cetățenii (eșevinii, scabinii) instanța formând un tribunal mixt ce are dreptul să se pronunțe atât asupra culpabilității cât și asupra aplicării pedepsei. Tot el se va pronunța și asupra incidentelor ce s'ar ivi în fața instanței (1).

Spre deosebire de Curțile cu juri ce nu sunt instanțe permanente, eșevinajul este o jurisdicțiune permanentă.

Sub raportul istoric, dacă juriul este după cum am arătat la început o instituțiune de datină veche, eșevinajul îl găsim pentru prima oară în Europa cam pe la mijlocul veacului al XIX-lea func-

ționând în Germania prin Constituția din 27 Decembrie 1848, în Austria prin Constituția din 4 Martie 1849 iar în Rusia prin legea de procedură criminală din 20 Noembrie 1864.

Prin ultima lege de organizare judecătorească din 4 Ianuarie 1924 actualmente în vigoare, sistemul eșevinajului a fost adoptat pentru toate instanțele represive în Germania. Menționăm că până la această lege eșevinajul nu funcționa în Germania decât la judecătoria sub denumirea de „*Schöffengericht*”, compus din judecătorul de „*baillage*” (ocol) ca președinte și doi cetățeni ca asesori. Competența sa era limitată la contravențiuni și la delictes ce nu depășeau trei luni închisoare sau amendă de 600 mărci (2).

Prin legea de organizare judecătorească din 1924 se menține instituțiunea cunoscută sub denumirea de „*Schöffengericht*” în compunerea căreia pot intra și femei (art. 29 și 30), creîndu-se în acelaș timp tribunalele corecționale cu eșevinaj ce servesc ca instanțe de apel pentru hotărârile date de „*Schöffengericht*” (art. 76), iar în ceea ce privește Curțile cu juri, ele nu-și mențin decât denumirea întrucât ele nu sunt decât instanțe de eșevinaj superioare ce judecă crimele (art. 81 și 82). Menționăm că în aceste instanțe cetățenii judecă laolaltă cu magistrații ca și când ar fi judecători de profesiune. Procedura de urmat în fața eșevinajului este aceea ce se urmează în fața tribunalelor corecționale, procedura Curții cu juri fiind abrogată prin legea din 1924.

Alături de instituțiunea eșevinajului care după cum am spus poate înlocui Curtea cu juri în alcătuirea ei actuală, mai există o instituțiune vecină pe care o găsim funcționând încă din 1827 cu succes în coloniile franceze. Această instituțiune este „*Asesoratul*”. Din punct de vedere juridic asesoratul poate fi socotit ca un „eșevinaj atenuat”.

Întocmai ca și în eșevinaj, asesoratul comportă asociațiunea elementului profesional cu elementul cetățenesc în ceea ce privește deliberarea asupra culpabilității, pronunțarea pedepsei și a despăgubirilor civile.

Când urmează însă ca instanța să se pronunțe asupra incidentelor de drept ce se pot ivi înaintea sau în timpul desbaterilor, precum și asupra chestiunilor referitoare la competență, atunci, în deosebire de sistemul eșevinajului, în sistemul asesoratului, se vor pronunța asupra acestor chestiuni numai judecătorii de profesiune, adică numai judecătorii competenți. Sub această latură asesoratul este superior eșevinajului. La rândul său asesoratul este și el de mai multe feluri în raport cu obiceiurile din coloniile unde funcționează. În aceste amănunte numai intrăm.

1) Asupra eșevinajului a se vedea: a) *Le Bulletin de la Société des prisons* din 1899 pag. 1174. Comunicarea făcută de d-nul Jean Cruppi intitulată „*La réforme du jury en France dont-elle conduire à des applications de l'idée échevinage?*”. — Cu prilejul desbaterilor și-au emis părerea d-nii Larnaurde, Tarde, Garçon, Berthélemy precum și avocatul german Ernest Eisenmann ce a afirmat utilitatea practică a instituțiunii ca unul ce cunoaște deaproape această instituțiune.

b) Ștefan Glaser, „*Le suicide du jury*”, articol publicat în revista „*Etudes criminologiques*” no. 1 din 1928;

c) Léon Cruppi — „*Les juridictions criminelles et l'échevinage*” articol publicat în revista „*Etudes criminologiques*” no. 4 din 1929;

d) Bumke, prim președinte al Curții de Casație a Reichului, darea de seamă asupra reformei introduse prin legea de organizare judecătorească din 4 Ian. 1924 în Germania, publicată în „*Bulletin d'information législative et juridique*” din Febr. 1924.

2) Fernand Lecoq. — *Etude sur les Schoeffengericht en Allemagne*, 1902.

Atât o instituțiune cât și alta prezintă marele avantaj asupra Curților cu jurați prin faptul că hotărârile date trebuiesc să fie motivate.

Am arătat mai sus că reformele ce pot fi aduse Curților cu jurați pot fi sau reforme ce schimbă profund însuși structura instanței cum sunt adoptarea sistemelor eșevinajului sau a asesoratului despre care ne-am ocupat pe scurt, sau reforme mai puțin profunde, ce respectând principiul separațiunii elementului judecătoresc de cel cetățenesc, admit totuși o oarecare colaborare a acestor elemente.

Din lipsă de spațiu nu vom insistat asupra acestor reforme. Menționăm totuși că în Franța s'au elaborat o serie de proiecte de legi în această direcție dintre care cităm: proiectul Lagasse din 11 Decembrie 1900, proiectul Flandin din 17 Iunie 1904, proiectul Briand din 1908, proiectul Barthou din 1910, proiectul Bonnvais din 1921 și altele. De asemenea menționăm că în 1919 d-l Debierre a prezentat un proiect care tindea la suprimarea Curților cu jurați și la introducerea asesoratelor, precum și proiectul ce tindea să atribue juraților dreptul de a acorda circumstanțe foarte ușoare și a suprima interogatorul inculpatului.

Incontestabil că legiuirea franceză referitoare la Curțile cu jurați va fi modificată cu prilejul revizuirii codului de instrucțiune criminală. În vederea reformării legislației penale în Franța s'a instituit de curând o comisiune de specialiști (1).

Este locul să arătăm că în legislațiunea Geneveză din 1 Octombrie 1890 președintele Curții ia parte cu jurații la deliberare asupra culpabilității și că în Belgia printr'o lege din 1919 s'a acordat juriului dreptul de a lua parte împreună cu Curtea la pronunțarea pedepsei. De asemenea trebuie să arătăm că noul cod de procedură penală italian, Rocco, ce urmează să intre în vigoare la 1 Iulie 1931, a scos din cadrul textelor codului de procedură penală Curțile cu jurați, această materie urmând a fi legiferată ulterior prin legea de organizare judecătorească. Sunt însă probabilități ca Curțile cu jurați să fie desființate în Italia sau în cel mai rău caz să fie admise sub forma eșevinajului.

În ceea ce ne privește socotim că desființarea Curților cu jurați și deferirea judecării crimelor de drept comun instanțelor corectionale ar fi soluțiunea cea mai fericită.

Singura excepțiune care ar justifica menținerea Curților cu jurați în concepțiunea organizării judecătorești actuale, printr'o rațiune temeinică, ar fi infracțiunile politice și de presă. În această materie Curtea cu jurați devine necesară, căci ea constituie o garanție de independență a judecării. Dacă

într'o viitoare legiuire însă s'ar asigura independența absolută a magistraturei, nici în aceste materii juriul nu ar mai fi necesar.

Cum Constituțiunea română impune însă Curțile cu jurați pentru judecarea tuturor crimelor, evident că nu mai poate fi vorba de o înlăturare completă a instituțiunii.

În fața acestei situațiuni, socotim că Curțile cu jurați trebuie să primească o reformă profundă. Credem că noua legiuire care este în curs de elaborare ar trebui să adopte sistemul asesoratelor, astfel după cum funcționează în coloniile franceze, sistem care după cum am spus, este un eșevinaj atenuat. Desigur că și în acest sistem ar urma să se dea o atențiune deosebită selecționării elementului cetățenesc.

Prin introducerea eșevinajului, textele constituției noastre ce impun într'un mod expres juriul nu sunt întru nimic atinse deoarece eșevinajul nu este decât o formă de organizare a juriului, elementul cetățenesc menținându-se și cu dânsul juriul pe care îl reclamă Constituția.

Ante-proiectul codului de procedură penală român, elaborat de Consiliul Legislativ, a admis Curțile cu jurați în forma vechiului sistem al separațiunii între elementul cetățenesc și cel judecătoresc. Juriul compus numai din 7 membrii selecționați cu îngrijire, rămâne stăpân pe stabilirea culpabilității. Președintele Curții ia parte la deliberarea juriului fără drept de vot, având îndatorirea legală să de orice explicațiuni de drept sau de fapt juraților. După pronunțarea verdictului, doi dintre jurații delegați de juriu participă împreună cu Curtea la pronunțarea pedepsei.

În consecință, se poate constata că anteproiectul deși respectă principiul separațiunii între cele două elemente, admite totuși o oarecare colaborare.

Inovarea admisă de anteproiect este un pas spre mai bine. Socotim însă că introducerea sistemului asesoratelor ar fi fost în raport cu dispozițiunea noastră constituțională, o reformă mai fericită deoarece ar fi adus o mai mare garanție precum și o simplificare a organizării și procedurii instanței criminale.

GEORGE VRABIESCU

Referent titular în Consiliul Legislativ
Docent Universitar

Patru zeci de ani de existență a revistei „Curierul Judiciar“ *)

Desvoltarea științei dreptului la noi, în special după proclamarea Independenței și a Regatului, a dat naștere unei mari mișcări juridice, care a continuat și continuă chiar astăzi sub auspicii atât de înfloritoare.

*) Conferință ținută la „Radio“ București în ziua de 4 Mai 1931.

1) Ziarele franceze anunță printre alții, că fac parte din comisiune: d-nii Bateau, avocat general, Roux, prof. universitar, Huguenay, prof. universitar, Matter, procuror general la Curtea de Casație; Caons și Lyon-Caen, avocați generali.

Viața juridică la acea epocă devenea tot mai intensă și plină de însuflețire și patriotism, iar vechea revistă de legislație, doctrină și jurisprudență „Dreptul”, creată cu mult înainte de războiul neașteptat și care astăzi numără 59 de ani de existență și regulată apariție, devenea tot mai insuficientă față de lumea juridică de atunci.

Impins de aceste cerințe, un tânăr avocat d-l Ioan Codreanu a luat o lăudabilă inițiativă de a scoate o revistă juridică sub titlul de „Curierul Judiciar”. *Primul număr apare la 4 Maiu 1892.*

Cu un program la început destul de modest, mărginindu-se la publicarea proceselor pendinte înaintea Tribunalului și Curților din București, ca: procese de divorț, falimente, precum și acte de notariat și altele, încă delă al treilea număr al revistei, acest program a fost depășit cu mult; căci prin publicarea diverselor articole de doctrină, de drept aplicat ca și de jurisprudență adnotată „Curierul Judiciar” a devenit o revistă juridică complexă.

În numărul 5 din 1892, găsim în această revistă scrise următoarele importante declarațiuni:

„Vom lupta pentru prestigiul justiției în toate ocaziunile ce ni se vor prezenta.

Vom da loc jurisprudenței care prezintă vre-un interes oarecare și nu vom trece peste nici o ocaziune de a releva printr-o critică judicioasă, tot ceea ce ni se va părea injust sau incorect în întreaga manifestare a activității juridice în mijlocul căreia trăim”.

Această linie de conduită, pe care până azi „Curierul Judiciar” a păstrat-o fără să se dezică, a contribuit vădit la ridicarea prestigiului justiției și la o mai mare propagare juridică la noi în țară.

Prin problemele ce au fost tratate cu multă competență în coloanele sale, trebuie să recunoaștem că „această revistă” a fost întotdeauna precursorul noilor curente în dezvoltarea științei dreptului cari au dus la crearea unui curent de evoluție continuă către progres și implicit către teoriile juridice moderne.

* * *

Primul director al acestei reviste a fost Const. G. Ștefănescu, fost magistrat, avocat, iar ca prim redactor a avut pe Ticu Ștefănescu, autorul cunoscutului dicționar juridic-român ce a apărut în editura *Curierul Judiciar* în anul 1902.

După 8 luni, Constantin Ștefănescu, decedând, direcțiunea revistei a fost încredințată lui Petre Bors, avocat pe lângă Curtea de Casație cam pe la 1 Ianuarie 1893, iar Secretariatul lui Anton Nenoveanu, prim grefier la Înalta Curte de Casație.

Această conducere se menține până la 6 Ianuarie 1897, când direcția este încredințată lui D. Chepabcea, avocat pe lângă Înalta Curte, iar Secretariatul unui tânăr și distins doctor în drept din Paris, Ioan Cezărescu.

După moartea lui Chepabcea, direcțiunea revine marelui și regretatului jurisconsult D. Alexandrescu, delă 19 Decembrie 1899 și până la 10 Septembrie 1906 când se retrage din motive de sănătate și îi urmează apoi Ciru Oeconomu, procuror la Înalta Curte de Casație, iar după moartea acestuia Direcțiunea o reia din nou D. Alexandrescu, la 25 Februarie 1910, care a prezidat peste puțin chiar jubileul de 20 ani de existență al acestei reviste.

În jurul marelui jurisconsult se strâng o sumă de juriști: profesori universitari, magistrați, avocați, prin-

tre cari cităm fără nici o considerațiune de ordine, regretatul N. Mandrea, fost presedinte la Curtea de Casație; C. N. Toneanu, G. G. Mironescu, Corneliu Botez, Constantin M. Sipsom, C. Nacu, Gheorghe Manolescu, Constantin Hamangiu, N. Bazilescu, Stelian Popescu, Iulian Teodorescu, Ioan Tanoviceanu, Vespasian Erbeianu, Em. Dan, Vasile Dumitrescu, Andrei Rădulescu, Remus C. Benisachi, Al. Cerban, Nicolae C. Schina, Anibal Teodorescu, Gr. Trancu-Iași, C. Xeni, Ioan N. Fintescu, Radu Rosetti, I. Grigore Periețeanu, Iosef Cohen, Vasile Toncescu, Ion M. Botez, Al. Otetlesanu, Ioan Peretz, Mihail și Virgil Mora, Eugen Petrit, Traian Alexandrescu, George Plastara, Florin Sion, Alfred Djuvara, Petre Dragomirescu, Al. Velescu, S. G. Longinescu, Jac Constantinescu, Dem. Polichron, Grigore Ferechide, E. C. Decusara, Directorul Statisticii Judiciare din Ministerul de Justiție și mulții alții.

După întregirea țării în granițele sale etnice, punându-se multiple probleme de drept, între cari și aceea a unificării legislațiunii, fondatorul revistei „Curierul Judiciar”, d-l Ion Codreanu, întemeiază cu ajutorul unui grup de magistrați și avocați, editura „Curierul Judiciar” la 12 Octombrie 1919, sub forma de societate anonimă, cu un capital de 1.000.000 lei, azi ridicat la 3.000.000 lei, în scop de a putea susține revista „Curierul Judiciar” în noile sale sfertări, iar d-l Codreanu rămânând la conducerea ei, în calitate de administrator delegat și redactor al revistei.

Această societate își propune următoarele:

a) de a crea reviste și biblioteci judiciare, cari să servească ca organ pentru dezvoltarea și răspândirea studiilor juridice în România Mare.

În realizarea acestui scop, în 1923, înființează revista „Jurisprudența Generală” sub direcțiunea d-lui Gr. Conduratu, avocat, având ca prim redactor pe d-l Vințilă Dongoroz.

b) Revista „Marilor Procese”, sub direcțiunea d-lui I. Grigore Periețeanu și a d-lui V. Stanciu, ca secretar din care până acum au apărut 11 mari volume și

c) „Biblioteca Legilor Uzuale”, care a scos în broșuri cele 162 legi și regulamente, cu caracter și aplicație generală, toate adnotate cu izvoarele legislative, expunerea de motive, rapoartele dela Cameră și Senat și Avizul Consiliului Legislativ.

Societatea „Curierul Judiciar” și-a mai propus organizarea unei edituri speciale pentru lucrările de valoare reală interesând magistratura și corpul avocaților.

În această privință a dat la lumină a doua edițiune a tratatului de drept penal și procedură penală în cinci volume a răposatului profesor Tanoviceanu, lucrare premiată de Academia Română, precum și alte opere de valoare deja cunoscute în lumea juriștilor.

După constituirea societății, Direcțiunea revistei se încredințează d-lui N. C. Schina, pe atunci presedinte la Curtea de Apel din București, iar Secretariatul d-lui Virgil Anghelovici, pe atunci magistrat.

Iată programul pe care-l anunță noua Direcțiune:

„Orizonturi noi și neprevăzute s-au deschis prin rezultatele fericite ale războiului. Alipirea fără condițiuni a noilor provincii la Vechiul Regat impun unificarea întregii noastre legislațiuni. Primul punct al programului nostru va fi de a colabora la această operă națională.

Este firesc ca frații cari vorbesc aceeași limbă, au aceleași moravuri și sentimente, să aibă aceleași legi. Și în această privință vom face un calduros apel la toți juriștii din provinciile alipite și din țară, spre a se arăta directivele

după cari cred că ar fi mai nimerit să se facă această unificare în interesul progresului și unității naționale a României noi.”

Direcțiunea mai prevede ca alt punct esențial al programului său să se consacre doctrinei dreptului care urmând mișcarea de democratism social să caute a arăta directivele noi pentru unificarea și crearea diferitelor legislații și instituțiuni fundamentale în acord cu tendințele și ideile timpului modern, precum și a da o deosebită dezvoltare părții aplicative a dreptului, adică a jurisprudenței în genere considerând dreptul jurisprudențial ca un compliment necesar al tehnicii abstracte fără de care nici un progres nu va fi posibil. (Vezi „Curierul Judiciar” No. 1 din Ianuarie 1919).

În Septembrie 1922, d-l N. Schina, retrăgându-se, Direcțiunea este încredințată d-lui Dem. I. Dobrescu, Președintele Uniunii Avocaților, iar ca Secretar de redacție este numit d-l E. C. Decusara, Doctor în Drept din Paris și Directorul Statisticii Judiciare, din Ministerul de Justiție.

O nouă serie de distinși juriști au venit cu aportul lor să realizeze programul așa de fecund al Revistei.

Pe acești colaboratori îi putem împărți în trei categorii distincte.

În prima categorie trebuie să menționăm pe colaboratorii străini și anume: Eduard Lévy, avocat Paris; Dr. Braunschwig, avocat Paris; Prof. Champcomunal; Prof. René Demogue; Prof. Georges Ripert; Ernest Lemenon, magistrat; Prof. Ed. Meynial; Paul Chevalier, avocat; Prof. René Savitier; Prof. Leon Duguît; Prof. Emil St. Rappaport din Varșovia; Prof. Albert Wahl, etc., etc.

În a doua categorie colaboratorii din Vechiul Regat printre cari cităm pe d-ni: G. P. Docan, Vasile M. Dimitriu, Vintilă Dongoroz, Osvold Teodoreanu, Traian Scriban, Hurmuz Aznavorian, C. A. Stoeanovici, Radu Dimiu, Ion V. Gruia, Mihail Ghelmegeanu, Victor Hildard, Stelian Ionescu, Jan H. Vermeulen, V. V. Staniciu, Alex. Vălimărescu, etc., etc.

În a treia categorie cităm pe juriștii din teritoriile alipite și anume pe d-nii: Dr. Vasile Boldur, fost președinte Curtea de Apel Cernăuți; Dr. Emil Mandicewski, consilier la Casație; Dr. Cornel Chiselită, consilier la Casație; Dr. M. Gropsian, avocat Cluj; Soare, Cons. C. Apel Chișinău; Aurel Safirescu, Cons. C. Apel Brașov; Dr. Sever Andru, avocat Oradea; Dr. Emil Filadut, procuror general, C. A. Oradea; Dr. Orest Ternoceanu, magistrat; Dr. C. Vior, avocat; Dr. Nicolae Solomon, avocat; Dr. Ioachim Tolciu, avocat, Cluj; Dr. Ștefan Laday, președinte la Consiliul Legislativ; Dr. Gavrilă Șandor, avocat Cluj și alții.

Din citarea numelor de mai sus se poate constata un fapt de o însemnătate deosebită și anume că mai toți dregători țării și oamenii de seamă în ramura științei juridice, și-au făcut debutul și au colaborat la această revistă, care timp de 40 de ani a fost tribuna juridică a neamului nostru.

În numărul 1 din anul acesta al „Curierului Judiciar” găsim următoarele:

„În definitiv, continuăm o muncă care a început acum 40 de ani. Este un record. Dacă răsfoim coloanele colecțiilor noastre, dăm de nume ilustre în știința dreptului, care ne-au onorat cu colaborarea lor în acest important interval de timp. Idealisti, căci profite materiale se vede că nu s-au realizat în această scurgere îndelungată de vreme, am pus numri suflet care a dat tărie operei noastre și a făcut-o să trăiască aceste patru decenii. În special, întemeietorul ei care chiar

la vârsta lui de azi — 67 ani — (e vorba de d-l Ion S. Co-dreanu) este tot așa de neobosit ca și la începuturile lui grele, este acela care printr-o muncă fără preget și cu cuvântul lui bun față de toți cari au cerut ospitalitatea coloanelor revistei a făcut opera să se afirme puternic și să trăiască.”

Și într-adevăr aruncând o privire retrospectivă asupra timpului parcurs și a activității prodigioase a celor din jurul revistei când ne găsim la dificultățile de tot felul de ce obicei întâmpină la noi atari publicațiuni, nu putem să nu apreciem, — cronicari imparțiali, marele ei aport în domeniul juridic și național, și sacrificiile făcute de conducătorii ei timp de 40 ani.

Contribuția largă adusă începuturilor de unificare a legislației noastre peste tot cuprinsul României Mari, sforțările făcute pentru editarea atâtor reviste și cărți de drept, ar merita o încurajare deosebită din partea Statului nostru, care până acum s'a dovedit aproape inexistentă cu toată importanța operei și serviciilor prestate desinteresat pe altarul sever al justiției și al Patriei.

Ministerul de justiție în fruntea căruia se găsește astăzi eminentul jurist și magistratul integru care este d-l Hamangiu, va aprecia desigur toate acestea și îi va da satisfacția cuvenită, îngrijind cel puțin ca din Bibliotecile instanțelor judecătorești din întreaga țară să nu lipsească atari publicațiuni folositoare împărțirii dreptății.

Astăzi când „Curierul Judiciar” împlinește 40 ani de existență, relevăm acest eveniment deosebit, căci importanța lui după cum am văzut, depășește cadrul juridic și îi urăm din tot sufletul un viitor strălucit, urmând drept înainte calea fecundă ce și-a croit-o.

AL. MAVROJANNI
Avocat.

RECENZIE

Dr. NIC. IORGULESCU, *L'assistance scientifique moderne dans les pénitenciers roumains*, București 1929; *Les recherches sur la personnalité du délinquant empêchent-elles le reclassement*, București 1930; *Diagnostic criminelogic*, București, 1930; *Ghidul carnetului antropologic penitenciar*, București 1930; *Computarea detențiunei preventive*, București, 1931.

Știința penitenciară, încă puțin cultivată în țară la noi, dar așa de preț astăzi în țările din apus, a găsit în doctorul Nic. Iorgulescu un valoros luptător, pregătit, pasionat și neobosit. Cunoscut încă din lucrările sale anterioare, din care amintim: „Contribuțiuni la diagnostic în psihiatria legală” și „Reflecții psihiatrice pe marginea codului penal în proiect”, doctorul Iorgulescu a desfășurat în ultimii trei ani o intensă activitate atât pe tărâmul teoretic cât și cel practic, vâdind nu numai temeinicele sale cunoștințe în domeniul atât de vast și complex al științei penitenciare, dar dând dovadă de o deosebită putere de muncă și de un admirabil simț practic, dublate de perseverența unui spirit care nu găsește satisfacțiune de cât înodând mereu inițiativa cu realizarea.

Pe tărâmul teoretic cele cinci monografii, cărora le este destinată această recenzie, alături de efectivă participare la lucrările congreselor penale și penitenciare internaționale dela București (1929) și Praga (1930) au

atras atențiunea asupra activității dr.-lui Nje. Iorgulescu și binemeritate aprecieri din partea specialiștilor străini.

În lucrarea „*L'assistance scientifique moderne dans les pénitentiaires roumains*” autorul se ocupă de examenul științific al deținuților, de clasificarea acestora, de dosarul și fișa antropologică și de terapia penitenciară, preconizând o tehnică de clasificare și o metodă de asistentă susceptibile de bune rezultate practice, rezultate pe cari autorul le pune în lumină cu însăși datele redactate de d.-sa în penitenciarele noastre.

A doua lucrare „*Les recherches sur la personnalité du délinquant*...” tratează despre problema reclasării post-penitenciare a condamnaților, evidențiind legătura care trebuie să existe între această operă de readaptare și opera de redresare penitenciară. Autorul privește problema în tot complexul ei, preconizând soluțiunile ce ar trebui adaptate.

În lucrarea „*Dagnostic criminologic*” autorul sistematizează un chestionar precis și complet destinat a servi de îndrumar în studiul antropologiei-penitenciare și stabilirea diagnosticului criminologic, necesare unei bune individualizări a pedepsei în faza execuțiunei.

„*Ghidul carnetului antropologic*” este deasemeni un îndrumar practic asupra felului în care trebuie să fie redișat carnetul individual impus de noua lege penitenciară și indispensabil pentru realizarea sistemului seriativ introdus prin această lege.

În fine lucrarea „*Computarea detențiunei preventive*”, autorul se ocupă de câteva chestiuni privitoare la aplicatiunea art. 41 din Legea penitenciarelor, imbibând în mod fericit considerațiunile de ordin juridic cu cele de ordin medico-antropologic.

Valoarea tuturor acestor lucrări și a părerilor exprimate prin ele, sporește dacă ținem seamă că în cea mai mare parte dr.-ul Iorgulescu a realizat în practică convingerile sale științifice. Creator și organizator al centrului de psihiatrie și antropologiei „Văcărești” unde cu o răvnă de pasionat a știut din nimic să înfăptuiască nucleu acelei opere de care se va lega în buna parte civilizarea penitenciarelor noastre; autor al desăvârșitului „carnet individual penitenciar” atât de bine sistematizat încât paginile sale vorbesc cât un mare opus; autor al unor modele de noi registre penitenciare menite să dea arhivei penitenciare peecia metodei și foloasele utilului, dr.-ul Iorgulescu îmbina astfel în cadrul preocupărilor sale întreg câmpul științei penitenciare, vădind atât în privința laturei psiho-antropologice cât și în privința laturei administrative, educative și juridice o egală competență tehnică și un real simț practic.

Așteptând dela dr.-ul Iorgulescu noi și valoroase lucrări și înfăptuiri, nu putem încheia de cât cu constatarea că știința penitenciară și administrațiunea penitenciară au câștigat o minte și o energie cu care se pot mândri.

VINTILĂ DONGOROZ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S I-a

Audiența de la 25 Iunie 1930

Președinția D-lui EM. MICLESCU Președinte

Nicolae Penescu cu C. Andriano

Decizia No. 1600

Viții redibitorii. Acțiune intentată de cumpărător. Termen de introducere. Prescripție. Chestie de fapt. Art. 1359 c. c.

Potrivit art. 1359 c. c., acțiunea pentru viții redibi-

torii trebuie să fie intentată de cumpărător în termen scurt, după natura viciului și obiceiul din partea locului și distanța.

Din cuprinsul acestui text rezultă că, în lipsă de o dispozițiune formală termenul prescripției acțiunei cumpărătorului rămâne o chestie de fapt, de suverană apreciere a instanțelor de fond, care vor decide după împrejurări.

În cazul când instanța de fond a respins o acțiune pentru viții redibitorii ca prescrisă pe temeiul art. 1359 c. c., nu i se poate imputa acestei instanțe nemotivare, eroare grosieră de fapt sau omisiune esențială pentru neexaminarea chestiunilor referitoare la fondul pricinii.

Curtea.

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l I. Manu consilier, pe d-nii av. N. Stănescu și N. N. Murgășeanu în desvoltarea și combaterea motivelor de casare și,

Deliberând.

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care rezultă, că recurentul a cumpărat la 16 Iunie 1925 de la intimat, un automobil cu prețul de 85.000 lei din care a dat la facerea contractului un avans de 11.000 lei, rămânând ca restul să-l achite la 1 Noembrie acelaș an; Că intimatul vânzător văzând că la termenul stipulat, recurentul nu execută această obligațiune, întentează o acțiune înaintea Tribunalului pentru plata restului de preț datorat; Că în acelaș timp și recurentul pretinzând că automobilul vândut ar fi avut anumite vicii ascunse, care-l făceau impropriu pentru ori ce întrebuințare, a introdus la rândul său o acțiune în rezilierea vânzării, acțiune complectată printr'un supliment, prin care cerea ca în cazul când Tribunalul va respinge cererea de reziliere să oblige pe vânzător, a procura piesa deteriorată, din pricina căreia, automobilul nu putea fi întrebuințat; Că tribunalul conexând ambele acțiuni a respins pe aceia a recurentului, admitând acțiunea intimatului, soluțiune care a fost confirmată și de instanța de apel prin decizia atacată cu recurs.

Văzând primul motiv de casare:

1. Omisiune esențială, violarea art. 954, 1352, 1359 cod. civ.

Am susținut înaintea instanțelor de fond, la prima instanță prin suplimentul de acțiune, în apel prin motivele de apel, și oral, după cum se constată din concluziunile scrise și la cari se referă Curtea, că automobilul era lipsit de o calitate substanțială în momentul vânzării și anume aver blocul motorului crăpat cu neputință de reparat și imposibil de găsit în comerț.

Am arătat că cumpărătorul nu a cunoscut în momentul contractării spărtura interioară și invizibilă blocului și nicăeri instanțele de fond nu constată această cunoștință.

Am arătat că în cazul de față motorul era piesa esențială și indispensabilă, care făcea mașina utilizabilă la destinațiunea avută în vedere de părți, lucru confirmat și de actul de expertiză.

În aceste împrejurări am arătat că cumpărătorul are o acțiune excontractu care îi dă dreptul să ceară rezilierea vânzării atunci când lucru cumpărat este lipsit de calitatea esențială avută în vedere de părțile contractante.

Ori este stabilit în fapt că automobilul a fost cumpărat nu pentru piesele lui vechi, ci pentru a fi utilizat ca automobil. În acest caz instanțele de fond aveau să constate

dacă în momentul vânzării, mașina avea lipsa de care ne-am plâns și dacă această lipsă era esențială.

În apel nici nu am cerut rezilierea pentru vicii redibitorii ci numai pentru lipsa unei calități esențiale.

Tribunalul nu se pronunță de loc asupra suplimentului de acțiune, iar Curtea omite complet să se pronunțe asupra motivului de apel dedus din acțiunea excontractu.

Această omisiune este esențială întrucât acțiunea ex contractu nu se prescrie în termenul scurt, excepțional, prevăzut de art. 1359 cod. civ., ci conform dreptului comun.

Dacă Tribunalul și Curtea s'ar fi pronunțat asupra acestui motiv principal de apel numai puteau să respingă apelul și acțiunea d-lui N. Penescu pe baza art. 1359 cod. civ.

În aceste împrejurări instanțele de fond trebuiau să examineze dacă era vorba de lipsa unei calități substanțiale și să admită acțiunea dacă constatau acest lucru, pe baza art. 954 cod. civ.

Ori, nefăcând aceasta, au comis o omisiune esențială căci examinarea chestiunii ar fi schimbat soluțiunea pricinii.

Instanțele de fond aplică în mod greșit art. 1352 1359 cod. civ., căci confundă viciile ascunse cu lipsa calităților esențiale de cari ne prevalăm.

Viciile sunt constituite de lipsa calității ce reduce utilizarea lucrului la destinația pentru care a fost cumpărat, pe când lipsa calităților substanțiale face imposibilă utilizarea lucrului la destinațiunea sa.

Având în vedere, că atât prin acțiunea principală cât și prin suplimentul subsidiar, recurentul pretindea înaintea primei instanțe, să declare reziliat contractul de vindere cumpărare intervenit între dânsul și intimat, iar temeiul juridic al acestei acțiuni, îi formau viciile ascunse de care pretindea recurentul, că era afins obiectul vândut; că prin petițiunea de apel, recurentul încearcă să revină, adăogând la primul temei juridic și pe acela sprijinit pe dreptul la o acțiune ex contractu, pe baza căreia ar fi fost autorizat, să ceară rezilierea vânzării pentru motivul, că obiectul vândut nu era apt de nici o întrebuințare;

Că, însă, prin acest motiv de casare, recurentul se plânge că instanța de apel a omis să se pronunțe asupra apărării sale susținută pe baza art. 954 cod. civ., pe care în acest chip l'ar fi și violat.

Considerând, că dacă este exact în fapt, că instanța de apel nu s'a preocupat de chestiunea de drept dedusă prin acest motiv de casare, aceasta se datorește însă faptului, că nici odată înaintea acestei instanțe recurentul nu s'a apărât astfel întrucât nici odată n'a susținut rezilierea contractului pe considerațiunea, că la data când a contractat, s'ar fi aflat într-o eroare asupra substanței însăși a obiectului convențiunei, caz prevăzut de art. 954 cod. civ.; că o asemenea omisiune chiar dacă ar fi existat în realitate, încă, nu putea să fie esențială, fiindcă, apărându-se astfel pentru prima oară în apel, recurentul schimbă cauza juridică a acțiunei, ceiace potrivit art. 337 pr. civ., era inadmisibil; Că în aceste condițiuni evident, numai poate fi vorba de o omisiune esențială și mai puțin de violarea art. 954 cod. civ., text a cărui aplicațiune instanțele de fond n'au făcut-o în speță, așa încât acest prin motiv de recurs este nefondat.

Văzând motivul II de recurs:

2. Omisiune esențială, Violarea art. 1359 cod. civ.

Chiar dacă nu am fi cerut rezilierea vânzării pe baza acțiunei ex contractu, încă nu putea Curtea să respingă apelul și acțiunea noastră, considerând-o pe aceasta prescrisă, întrucât am arătat după cum dovedesc concluziunile

noastre prescise, la cari se referă Curtea că în ziua în care am constatat lipsa calității, adică ulterior cumpărării, am anunțat pe vânzător și am pus mașina la dispoziția sa, după cum dovedesc cu depoziția martorului Mihăilescu.

Curtea și Tribunalul omit să se pronunțe asupra acestor motiv, care ar fi schimbat în totul soluțiunea pricinii.

Este întrădevăr constant în doctrină și jurisprudență că este suficient ca cumpărătorul să anunțe pe vânzător de descoperirea unui viciu pentru ca prescripțiunea acțiunei în rezilierea cumpărătorului să fie întreruptă.

Chiar dacă Curtea ar fi respins această apărare, încă ea viola art. 1359 cod. civ., întrucât acțiunea nu era prescrisă odată ce vânzătorul fusese anunțat de descoperirea viciului și nicăeri legea nu cere ca această anunțare să se facă sub forma unei notificări.

Având în vedere că, pentru ca să respingă apelul recurentului Curtea de fond pe de o parte adoptă în totul motivele din sentința apelată, iar pe de alta, primește și apărarea intimatului, care susține prescripțiunea acțiunei pe motivul, că nu fusese introdusă într'un termen scurt așa cum prevede art. 1359 cod. civ.; Că pentru ca să ajungă la această soluție, Curtea constată în fapt, că recurentul cel mai târziu la 12 Iulie 1925 a avut cunoștință de existența viciului automobilului cumpărat, constatare pe care Curtea o deduce din împrejurarea că la această dată, recurentul a dat piesa deteriorată la sudat; Că de la această dată și până la intentarea acțiunei au trecut mai mult de 6 luni, timp, pe care Curtea îl consideră suficient, pentru ca să fi putut opera prescrierea acțiunei în sensul art. 1359 cod. civil.

Având în vedere că, potrivit disp. art. 1359 cod. civ., acțiunea pentru vicii redibitorii trebuie să fie intentată de cumpărător în termen scurt, după natura viciului și obiceiului din partea locului și distanță.

Că din cuprinsul acestui text, rezultă conform unei doctrine constante că în lipsă de o dispozițiune formală, termenul prescripției acțiunei cumpărătorului, rămâne o chestie de fapt de suverana apreciere a instanțelor de fond, care vor decide după împrejurări.

Că, autorizată de această interpretare, Curtea de Apel a putut decide că în circumstanțele cauzei, timpul de 6 luni pe care recurentul l'a lăsat să treacă dela cunoștința viciului obiectului cumpărat și până la intentarea acțiunei nu constituia un termen scurt în sensul art. 1359 cod. civil, că atât timp cât recurentul n'a atacat pentru denaturare aceste constatări în fapt făcute de Curtea de Apel, aprecierea instanței în această privință scapă de sub controlul Inaltei Curți; că în aceste condițiuni critica pe care recurentul o face deciziei atacate prin acest motiv de recurs și prin care impută instanței de apel, că n'a examinat și apărarea făcută în sensul, că prescripția ar fi fost întreruptă, pentru că imediat ce a observat viciul lucrului cumpărat a anunțat despre aceasta pe intimatul vânzător, punându-i la dispoziție mașina vândută, este neîntemeiată, întrucât decizia atacată, conține în această privință, răspunsul implicit la obiecțiunea recurentului, atunci când Curtea constată, că recurentul observând viciul, în loc să anunțe pe vânzător, a înțeles să procedeze singur la repararea automobilului și aceasta pe răspunderea sa; Că fiind astfel, numai poate fi vorba de o omisiune esențială, iar textului art. 1359 cod. civil i s'a dat o exactă interpretare.

Văzând motivul II de recurs:

5. Nemotivare, eroare grosieră de fapt omisiune esențială. Chiar dacă în speță Curtea și Tribunalul ar fi constatat

că ceea ce invocau drept lipsă de calitate esențială ar fi fost un viciu, încă hotărârile instanței de fond nu sunt motivate.

Ambele instanțe se referă pentru constatările de fapt în mod general și vag la actele din dosar, la susținerile părților, cum și la depozițiunile martorilor, fără să precizeze din ce anume probă deduce fiecare constatare.

Făcând aceasta instanțele de fond nu-și motivează cu nimic constatările lor, căci se referă în mod vag și general la proba, ceea ce este o completă lipsă de motivare.

Ele comit în același timp erori grave de fapt.

Astfel, deci vânzătorul a declarat la interogatoriu că blocul era separat în momentul cumpărării și deși din nici o probă nu rezultă că blocul a crăpat printr'un uzaj forțat și neglijent făcut de cumpărător, totuși instanțele de fond constată în contra celor de mai sus și pe nimic înțemiate că blocul s'a spart din cauza unui uzaj forțat făcut de cumpărător, totuși instanțele de fond afirmă că mașina a fost cumpărată în starea în care se găsea, fără să arate din ce dovadă rezultă aceasta.

Instanțele de fond înlătură fără motivare raportul de expertiză și declarațiile martorilor care spune toți că spărtura interioară a blocului era invizibilă și că reparațiunea ce-i făcuse Andriano, anterior vânzării nu putea rezista, chiar la un uzaj normal.

De năicări nu rezultă că cumpărătorul a cunoscut că piesa esențială a motorului nu era în stare de funcționare normală. Am arătat Curții că chiar dacă cumpărătorul ar fi cunoscut că blocul era spart, nu putea să aprecieze importanța acestei lipse nefiind om de specialitate.

Doctrina și jurisprudența sunt unanime în sensul că trebuie avut în vedere scopul urmărit de părți care este cauza contractului și este constatată de instanțele de fond că părțile au avut în vedere vânzarea și cumpărarea unui automobil care să poată funcționa. Instanțele de fond trebuia dar să motiveze din ce dovezi rezultă că cumpărătorul a cunoscut spărtura interioară și că dându-și seama că mașina nu mai putea nici odată funcționa normal a cumpărat-o totuși. De asemenea, Curtea de apel motivează că respinge dovada cu martori cerută pentru a stabili pentru că nu a cunoscut spărtura interioară a blocului întrucât acțiunea este prescrisă.

Ori dacă recursul este întemeiat pe primele motive și rău Curtea a respins acțiunea ca tardivă, urmează, că dovada pe care am cerut-o este de natură a schimba soluția procesului și Curtea a comis o omisiune esențială nemotivând cu nimic altceva respingerea dovezii cu martori asupra probei cerute.

Numai prin nemotivare, eroare grosieră de fapt și omisiune esențială, instanțele de fond au putut respinge acțiunea și apelul.

Au dat însă hotărâri fără bază legală.

Având în vedere că așa cum s'a putut vedea din examinarea primelor două motive de recurs. Curtea de apel a respins apelul recurentului, între altele și pe considerațiunea determinată, că acțiunea sa a fost găsită prescrisă; Că reținând acest hotărâtor motiv, care prin el singur, era capabil să justifice respingerea apelului și acțiunii, atât nemotivarea cât și eroarea gravă de fapt și omisiunea esențială pentru care recurentul atacă decizia instanței de apel prin acest motiv de recurs, apar dela început nefondate.

În adevăr, chiar dacă instanța de apel ar fi afirmat, că blocul automobilului ar fi fost spart din cauza uzajului neglijent al recurentului, chiar dacă tot atât de greșit, aceiași instanță ar fi constatat, că mașina fusese cumpărată în starea în care se găsea în momentul vânzării, încă aceste erori grave de fapt așa cum le numește recurentul nu puteau altera exact concluzia

la care ajunge Curtea de apel, care respinge acțiunea pe temeiul prescripției prevăzute de art. 1359 cod. civ. Că, pentru aceleași considerațiuni, devine nefondată și partea din acest motiv de recurs referitoare la nemotivare; Că ceva mai mult, din decizia atacată se constată, că instanța în examinarea faptelor a avut în vedere complexul probelor administrate de ambele părți și aceasta, în afară de constatările detaliate pe care le face Tribunalul prin sentința sa, ale cărei motive, Curtea le adoptă în totul; că din momentul ce Curtea de apel respinge acțiunea recurentului, după ce în prealabil constatase, că recurentul cu 6 luni mai tul înainte de intentarea acțiunii, cunoscuse viciul automobilului cumpărat, era autorizată, pe baza dreptului de a aprecia suveran dovezile făcute înaintea sa, să respingă ca inutilă proba cu martori cerută în subsidium de recurent, pentru a stabili că nu cunoscuse spărtura interioară a blocului;

Că judecând astfel, Curtea de apel a motivat suficient decizia sa, nu a comis nici o eroare gravă de faptă și nici o omisiune esențială, așa încât și acest ultim motiv fiind nefondat recursul urmează să fie respins ca neintemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a Președenția d lui Const G. Rătescu Prezident

Decizia No. 644

Basarabia. Tranzacția autenticată de notarul public. Stingerea procesului pendinte. Absența unei hotărâri de expedient. Investirea și executarea tranzacției, de Tribunal. Contestație, incompetența Tribunalului. Competența judecătorei de ocol în circumscripția căreia își are sediul. Notarul public. Legea pentru extinderea unora din dispozițiunile legii din Vechiul Regat în Basarabia (4 Aprilie 1928).

1. *Prezentarea și depunerea unei tranzacțiuni, prin care părțile de comun acord declară că se împacă și sting procesul pendinte, nu poate dobândi puterea unei hotărâri de expedient, decât în cazul când instanța legalmente îndrituită la aceasta, ia act de voința părților și o transcrie în corpul hotărârii sale, astfel încât în absența unei atari hotărâri, tranzacțiunea nu poate avea caracterul rezervat exclusiv actelor jurisdicționale și prin consecință, tribunalul, în dosarul căruia a fost depusă, nu are căderea să o investească cu formula executorie.*

2. *După dispozițiunile art. 20 al. II al legii de autentificare — extinsă în Basarabia prin legea din 4 Aprilie 1928 — investirea cu formula executorie nu poate fi făcută decât de autoritatea care a dat actului autenticitate.*

3. *În Basarabia, păstrându-se în parte competența Notarilor Publici, legea de extindere a prescripției investirea actelor autentificate de aceștia, se va face de judecătorul ocolului în care notarul își are sediul, dispozițiune care, privind organizarea justiției, este prin firea ei retroactivă, aplicându-se deopotrivă și actelor autentificate de notarii publici, anterior promulgării legii din 4 Aprilie 1928.*

S'a luat în cercetare recursul făcut de Sergiu Vartic în contra deciziei No. 26 din 1929 a Curții de Apel Chișinău s. I-a.

În prezența recurentului, lipsă intimatul. Procedura completă. S'a citit raportul făcut în cauză de d-l Consilier Al.

Dem. Oprescu, după care s'a ascultat avocatul recurentului P. Dumitrescu Galați în susținerea motivelor de casare.

Deliberând,

Asupra motivului de casare astfel formulat :

Am declarat apel în contra sentinței Tribunalului Lăpușna, care admitând ca fondată contestația făcută de debitor a anulat atât formula executorie cât și ordinul de executare a transacțiunii intervenită între mine și intimat la 7 Martie 1928 Curtea violează disp. art. 2 din legea pentru autentificarea actelor aplicabile în Basarabia dela 1 Iunie 1919, legea pentru autentificarea actelor aplicabil în Basarabia a unor dispozițiuni din Legislația Vechiului Regat din 4 Aprilie 1928, și violează și interpretează greșit art. 1368 proc. civ. rusă.

În adevăr, am susținut că transacțiunea nu era un act izolat, ci intervenit între părți în scopul de a stinge un proces pendent înaintea tribunalului. Tribunalul a luat act de această transacțiune în acest proces și ca consecință, conform cererii părților formulată chiar în conținutul actului de transacție, a dispus închiderea dosarului. Este exact că Tribunalul n'a mai pronunțat o hotărâre de expedient, așa cum ceruseră părțile, însă această hotărâre nu era absolut indispensabilă din moment ce Tribunalul luase act de transacție. În același timp fiind vorba de o transacție autentică nu mai era nevoie nici de îndeplinirea dispozițiilor prevăzute de art. 1368 pr. civ. rusă, această formalitate fiind necesară numai când ar fi vorba de o transacție făcută sub semnătură privată sau când părțile s'ar fi prezentat numai oral în fața Tribunalului și ar fi declarat că se împacă. Este evident, că numai în acest caz ar fi fost nevoie de a se dresa un proces verbal, care nu ar fi avut de scop și de efect decât să constate consimțământul părților, formalitate inutilă în speță din moment ce acel consimțământ era constatat în mod autentic.

Deci această transacțiune de care Tribunalul a luat act dispunând închiderea dosarului, are toate caracterele unei sentințe de expedient, așa încât atât în conformitate cu disp. art. 2 din legea aut. actelor, tribunalul cu drept cuvânt a avut competența de a investi cu formula executorie această transacție.

Dar chiar în ipoteza că această transacție ar fi privită ca act în afară de proces, greșit Curtea a găsit cum că urma să fie investită cu formula executorie de către Judecătorul de ocol al domiciliului notarului care a autentificat actul, deoarece disp. art. 10 al. 12 din legea pentru estinderea unor dispozițiuni din legislația Vechiului Regat, nu se pot aplica decât actelor pe cari notarii publici le-ar fi confecționat după punerea în aplicare a acestei legi, adică dela 1 Iunie 1928 înainte, ea neputând fi aplicată actelor pe cari notarii publici le-au autentificat înainte de punerea în aplicare a acestei legi. În orice caz, această dispozițiune trebuia raportată la competența în sensul că chiar când este vorba de un act autentificat de un notar public după 1 Iunie 1928, el nu poate fi investit cu formula executorie și executată de către judecătorul de ocol, dacă valoarea actului excede competența sa rationae materiae.

Că în afară de aceasta, dispozițiunea nu trebuie înțeleasă decât ca o dispozițiune de favoare și nu de ordine publică care ar avea de efect să răpească Tribunalului dreptul pe care-l are ca competență generală, de a autentifica și investi cu formula executorie orice fel de acte.

Având în vedere că din cuprinsul deciziunii supuse recursului se constată: că prin petițiunea înregistrată la 6 Iulie 1928 și semnată atât de recurent cât și de intimatul Teitelman, părțile au cerut de comun acord Tribunalului Lăpușna S. II-a, stingerea procesului

pendinte între ele, prin împăcare, petițiune rezolvată în sensul „la dosar“; Că posterior, prin petițiunea din 27 Iulie 1928, s'a depus la dosar, odată cu contractul de arendă — asupra rezilierii căruia purta procesul — și o transacțiune intervenită între părți la 7 Martie 1928 și autentificată de notarul public din Tuzora Călărași sub No. 819 din 928; Că însă procesul neavând nici un termen de judecată, Tribunalul Lăpușna S. II-a nu a îndeplinit prescripțiunile art. 1368 și următorii proc. civ. rusă, adică nu a cetit părților tranzacțiunea și nu a încheiat hotărârea de expedient prevăzută de lege; Că la 27 Septembrie 1928, recurentul a cerut și obținut investirea cu formulă executorie și executarea susmenționatei tranzacțiuni, urmărind pe intimat pentru suma de lei 87.500 lei; Că acesta prin contestațiunea introdusă la executare — și admisă atât de Tribunal, cât și de Curtea de fond prin deciziunea supusă recursului — a susținut că în conformitate cu disp. art. 10 al. 12 din legea pentru extinderea în Basarabia a unor dispozițiuni din legile Vechiului Regat, actele notariale nu se pot investi de cât de judecătorul ocolului în circumscripția căreia rezidează notarul public care a autentificat actul; Că recurentul, în susținerea apelului său, a motivat competența Tribunalului Lăpușna S. II de a investi și ordona executarea transacțiunii, pe deoparte pe considerațiunea că aceasta ar avea caracterul unei hotărâri de expedient, iar pe de altă pe considerațiunea dedusă din art. 2 al legii de autentificare, anume pe competența generală a Tribunalelor de a autentifica și prin consecință, de a ordona investirea și executarea actelor autentice.

Având în vedere că pentru a înlătura susținerile recurentului, Curtea de fond constată că tranzacțiunea pusă în executare nu are caracterul unei hotărâri de expedient, întrucât — după cum s'a arătat mai sus — Tribunalul n'a putut îndeplini formalitățile prescrise de art. 1368 și urm. pr. civ. rusă, iar pe de altă parte s'a infemeiat pe disp. art. 20 al. II al legii de autentificare potrivit căreia investirea actelor autentice se face numai de instanța care a autentificat.

Având în vedere că prin motivul de casare formulat, recurentul — în urma confirmării sentinței Tribunalului Lăpușna prin care se anulează atât formula executorie, cât și ordinul de executare — reiterează susținerile sale, invocate în fața Curții de fond.

Considerând în ceiace privește prima parte a motivului — că prezentarea și depunerea unei transacțiuni, prin care părțile de comun acord, cu sau fără condițiuni, declară că se împacă și sting procesul pendent, nu poate dobândi puterea unei hotărâri de expedient, decât în cazul când instanța legalmente îndrituită la aceasta ia act de voința părților și o transcrie în corpul hotărârii sale.

Că în speță fiind necontestată absența unei atari hotărâri, tranzacțiunea existentă la dosar nu putea avea acest caracter rezervat exclusiv actelor jurisdicționale și prin consecință, din acest punct de vedere Curtea de fond cu drept cuvânt a decis că Tribunalul nu o putea investi cu formula executorie.

Considerând — în ceiace privește partea finală a motivului de casare că dacă într'adevăr conform art. 2 al legii de autentificare extinsă și în Basarabia prin legea din 4 Aprilie 1928, Tribunalele au o competență generală în această materie, nu este mai puțin adevărat că potrivit art. 20 al. II al aceleiași legi, investirea cu formulă executorie nu poate fi făcută decât de autoritatea care a dat actului autenticitate.

Că în Basarabia, păstrându-se în parte competența notarilor publici în cadrul și cu observarea tuturor formalităților prescrise de legea de autentificare, legea de extindere din 4 Aprilie 1928, a prescripției, prin dispozițiunile art. 10 al. 12, că investirea actelor autentificate de aceștia va fi făcută de judecătorul ocolului în care notarul își are sediul.

Că aceasta dispozițiune procedurală și relativă la organizarea justiției, este prin firea sa retroactivă, aplicându-se deopotrivă și actelor autentificate anterior promulgării legii din 4 Aprilie 1928, și aceasta cu atât mai mult cu cât, dispozițiunile legilor locale au fost, în această privință, abrogate prin extinderea aplicării legii autentificării actelor.

Că dar pe temeiul acestor considerațiuni Curtea de fond cu drept cuvânt și făcând o judicioasă aplicațiune a legii a decis că tranzacțiunea autentificată de notarul public din Tuzora-Călărași, urmează a fi investită și executată, independent de valoarea actului, de Judecătoria Ocolului în care zisul notar își are sediul.

Că în asemenea condițiuni motivul de casare invocat devine în întregime nefundat și prin consecință recursul are a se respinge.

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 3 Iunie 1930

Președinția d. lui V. TĂTARU Consilier

Alex. Moles cu Ministerul de Interne

Decizia No. 888

Legea de unificare administrativă. Încheieri ale Consiliilor comunale și județene. Pot fi nule de drept, sau numai anulabile. Exercițarea dreptului de control al autorităților administrative superioare, asupra lor.

Secretar al Consiliului județean. Condițiile de numire sub legea pentru unificarea administrativă.

1. *Din combinarea art. 205, 206, 207 și 208 din legea de unificare administrativă rezultă că, sub raportul controlului la care încheierile consiliilor comunale și județene sunt supuse, legiuitorul distinge, dispunând că, unele din ele sunt nule de drept, când sunt atinse de viciile arătate de art. 206 și nulitatea se poate cere și pronunța chiar din oficiu la orice epocă, iar altele sunt numai anulabile în termen de 30 zile dela comunicarea deliberățiunii, etc.*

Încheierea prin care delegația permanentă a județului face o avansare ilegală, este nulă de drept.

2) *Potrivit art. 151 din legea pentru unificarea administrativă, pentru ca cineva să poată fi numit în funcția de secretar de Consiliu județean, trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și pretorul; — la acest sistem s'a admis o singură excepție, pentru funcționarii fără titlu, cari în momentul aplicării legii ocupau acest post, aveau 5 ani vechime și au dat dovadă, la inspecțiile ce li s'au făcut, de aptitudini; aceștia puteau fi declarați stabili în acest post, pe baza avizului Consiliului superior administrativ.*

Funcționarul care neîndeplinind primele condiții, a fost avansat ca secretar al Consiliului județean, a obținut o avansare ilegală.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l Cons. C. Hamangiu, pe d-l av. Al. Velescu în dezvoltarea motivelor de casare, pe d-l av. D. Constantinescu în combateri și

Deliberând

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs se constată că reclamantul, recurent în recurs Alexandru Moles a cerut Curții de Apel din Iași ca instanță de contencios administrativ anularea deciziunii ministrului de Interne No. 10449 din 929 și menținerea în totul a deciziunii dată de delegațiunea județeană Vaslui No. 387 din 27 Iunie 1928.

Curtea de Apel prin deciziunea No. 1156 din 22 Mai 1929 atacată cu recursul de față, respinge ca nefondată acțiunea intentată de Alexandru Moles;

Pentru a da această deciziune Curtea motivează că în ce privește chestiunea tardivității, sub raportul controlului exercitat de ministru asupra încheierilor consiliilor comunale și județene legiuitorul din 1924 a prevăzut în art. 204 o nulitate de drept pentru încheierile acestora care ar fi contrare legilor și regulamentelor de administrație publică, nulitate care se poate cere și pronunța la orice epocă, constată că în speță este vorba de o încheiere a delegației permanente a Jud. Vaslui care intră în prevederile acestui articol:

Prin urmare, întrucât această încheiere nu era nu mai anulabilă ci nulă de drept, putea Ministerul să se pronunțe conform art. 206 la orice epocă în termenul de 30 zile dela comunicare, așa cum prevede art. 208 și 374 din aceeași lege.

În ce privește al doilea motiv susținut de reclamant că deciziunea ministerială e dată prin călcarea legilor instanța de fond consideră că expresiunea „pentru a fi numit secretar al consiliului județean“, cuprinde în mod firesc toate cazurile: fie numire directă, fie numire prin avantaj, neputând exista nici o rațiune care să justifice distincțiunea pe care o încerca reclamantul;

Apoi Curtea răspunde și la argumentul tras de aceasta din art. 396 din legea administrativă și 62 din statutul funcționarilor și conform cărora reclamantul având dreptul să înainteze până la director inclusiv, putea fi avansat în funcțiunea de secretar județean, asimilată cu aceea de șef de serviciu cl. I-a, arătând că prin excepțiunea dela normele generale cuprinse în aceste texte, legea administrativă dând o deosebită atențiune postului de secretar al consiliului, indiferent de asimilarea în grad a impus aceleași condițiuni pentru numire ca și pretorului, adică titluri academice (diploma școlii de pregătire profesională administrativă sau exercițiul timp de 5 ani ca notar stabil cu titlul academic, ori cel puțin o licență în științe de stat pentru epoca tranzitorie până când se va fi înființat școala de pregătire profesională administrativă;

Ori, întru cât reclamantul n'are decât 4 clase gimnaziale, postul de secretar al consiliului nu-i putea fi încredințat;

Având în vedere că reclamantul Alexandru Moles atacă deciziunea Curții de Apel, pentru aceleași două motive pe care le-a enunțat și dezvoltat înaintea instanței de fond; 1) că deciziunea ministerială de anulare a înăltării sale în funcțiune este tardivă, deoarece din actele dela dosar se constată că decizia delegației județene este dată a 26 Iunie 1928, înaintată în aceeași zi Ministerului și anulată de Minister la 9 Noiembrie 1928, adică după aproape cinci luni; și că în conformitate cu art. 208 și 374 din legea pentru unificarea administrativă este tardivă și ca atare nu poate produce nici o consecință, ea urmând a fi considerată ca inexistentă; 2) că, chiar dacă n'ar fi tardivă, deciziunea Ministerului este dată cu călcarea legii, deoarece art. 151 prevede cazul când cineva este numit

în postul de secretar al consiliului județean și numai atunci se pot aplica dispozițiunile lui;

Ori în speță, nu e vorba de o numire directă ci numai de o avansare deci este dispensat de condițiunile pe care le cere art. 151 pentru ocuparea postului de secretar al consiliului județean.

Asupra primului motiv de casare:

Având în vedere că din cercetarea actelor delata se constată că este exact în fapt că deciziunea ministerială de anulare a numirii recurentului ce secretar al consiliului județean a fost dată peste termenul de o lună de zile dela comunicare;

Având în vedere însă, că din combinarea art. 205, 206, 207 și 208 din legea de unificare administrativă reiese că, sub raportul controlului la care încheerile consiliilor comunale județene și ale delegațiunilor permanente sunt supuse, legiuitorul distinge, dispunând că uneie din ele și anume acele prevăzute de art. 206 sunt nule de drept când sunt atinse de viciile anume arătate prin acest articol, nulitate care se poate pronunța fie la cerere fie din oficiu, la orice epocă, iar altele — adică acelea luate contra dispozițiunilor prevăzute de art. 205 din aceeași lege, sunt numai anulabile, anulare care se pronunță sau din oficiu, sau după cererea părții interesată, în termen de 30 zile dela primirea cererii de anulare, sau dela comunicarea deliberațiunii, către autoritatea superioară — prefectură sau minister — după cum e cazul.

Având în vedere că în speță este în discuțiune o încheiere a delegațiunei permanente a județului Vaslui care aprobă o avansare ce se pretinde dela ministerul de Interne a fi făcută cu violarea art. 151 și 361 din legea de unificare administrativă, deci o deliberațiune care conform art. 206 lit. b din această lege este nulă de drept, nulitate care potrivit al. ultim din acest articol se poate cere și obține la orice epocă; și nu este vorba de o deciziune anulabilă în care caz anularea trebuia să fie pronunțată în termen de 30 zile dela cerere sau comunicare conform art. 108 din legea de unificare administrativă;

Că astfel fiind, Curtea de Apel nu a violat nici un text de lege când a hotărât că deciziunea Ministerului a fost dată în termen deoarece, fiind vorba de o nulitate de drept care face actul inexistent nu se poate spune că trecerea unui termen de 30 zile în care Ministerul nu și-a executat dreptul de control aduce la validarea actului, mai ales când legea prevede expres, în art. 206 al. ultim că nulitatea de drept se poate cere și obține la orice epocă; astfel că motivul de casare este nefondat și urmează a fi respins;

Asupra motivului II de casare:

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiunile art. 151 din legea pentru unificarea administrativă pentru ca un funcționar să fie numit secretar de consiliu județean trebuie să îndeplinească aceleași condițiuni ca și pretorul fiind asimilat cu acesta în grad, salariu și dreptul la înaintare iar conform art. 361 din aceeași lege pentru a fi numit pretor pe lângă că celelalte condițiuni cerute funcționarilor publici trebuie să fie: diplomat al școlii de pregătire profesională administrativă sau să fi fost funcționar 5 ani ca notar stabil cu titlu academic ori cu diplomă a școlii de pregătire administrativă și numai în mod excepțional până la organizarea învățământului indicat pretorii vor fi recrutați dintre licențiați în drept și în științe de stat;

Având în vedere că la acest sistem de numire s'a admis o singură excepțiune referitoare la acei funcțio-

nari fără titlu care în momentul aplicării legii de unificare administrativă ocupau postul de secretar de consiliu județean și care având o vechime de 5 ani în funcțiune și dând dovadă la cercetările și inspecțiunile ce se vor face că au cunoștințele și aptitudinile funcțiunei în chestiune, vor putea fi declarați stabili în acest post, pe baza avizului consiliului superior administrativ (art. 396 leg. de unificare administrativă).

Că întrucât recurentul nu întrunește condițiunile art. 361 legea de unificare administrativă, el fiind numai absolvent al cursului inferior al gimnaziului Mihail Kogălniceanu și nici nu se găsește în situațiunea prevăzută de art. 396 din aceeași lege, nu putea ocupa postul de secretar județean în care fusese numit;

Că în ce privește susținerea recurentului că art. 151 leg. ad. urmează a fi interpretat în sensul că este aplicabil numai la numirile directe, făcute în acest post iar nu și la cele făcute prin avansare — cum este cazul sau — urmează a fi respinsă ca nefondată deoarece expresiunea „pentru a fi numit secretar“ al consiliului județean“ are un înțeles general referindu-se la modurile de numire în funcțiune, în care evident intră și acel ce are loc pe calea avansărilor.

Astfel că și motivul II de casare fiind nefondat recursul urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, respinge recursul etc.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. I a

Audiența dela 11 Februarie 1931

Președenția d-lui IACOB G. SOLOMON președinte

Dr. Natalia Metzner cu Ministerul Sănătății

Decizia civilă No. 55

Contencios administrativ. Legea sanitară. Comisiunea sau Consiliul administrativ din ministerul sănătății. Medic definitiv. Încadrare. Buget. Funcțiune. Suprimarea unei funcțiuni pe cale bugetară. Inadmisibilitate. (Art. 13, 14 vechea lege sanitară. Art. 16 noua lege sanitară din 1929; Art. 199, 203, 204 legea organizării Ministerelor; Art. 88 Constituție; Art. 3 Statutul funcționarilor publici).

Comisiunea administrativă din Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale ce funcționa pe temeiul vechei legi sanitare, avea căderea de a se pronunța asupra numirilor definitive ale personalului sanitar superior din toate serviciile și instituțiile publice. Ea nu a fost desființată nici prin noua lege sanitară și nici prin legea de organizarea ministerelor.

Indepărtarea din serviciu a funcționarilor definitivi făcută cu prilejul încadrărilor nu se poate întemeia pe nici un text din legea de organizare a ministerelor.

Pe cale bugetară nu se pot suprima nici funcționarii definitivi de specialitate, nici funcționarii stabili, fiind constant că după cum funcțiunile noi nu se pot crea decât pe cale de lege, tot astfel funcțiunile nu se pot desființa decât prin legi votate de ambele corpuri legiuitoare.

Reclamanta, prin d-l avocat M. Antoniadă.

Pârâtul, prin d-l avocat N. St. Ionescu.

Curtea,

Asupra acțiunei în contencios făcută de Dr. Natalia Maxim Metzner cu autorizația soțului său B. Metzner din București, prin petiția înregistrată la No. 810 din 930 și prin suplimentele de acțiune din 28 Februarie și 3 Aprilie 1930 împotriva Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, prin reprezentantul său legal, pentru a se ordona reintegrarea reclamantei în postul de medic șef de serviciu el. II ce-l ocupa la acel Minister.

Văzând actele și lucrările din dosar, precum și susținerile părților;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele: Reclamanta Dr. Natalia Maxim Metzner a funcționat neîntrerupt dela 1 Ianuarie 1921 până la 1 Ianuarie 1930 în postul de medic al Oficiului I. O. V. pendinte de Ministerul Muncii B.

Pe ziua de 1 Aprilie 1922 a fost confirmată de acest Minister în funcțiunea de medic șef de serviciu cl. II (decretul Regal No. 2280 din 922), iar prin decretul regal No. 4232 din 1929 a fost confirmată definitiv în postul ce ocupa la dispensarul I. O. V. B.

Cu toată această definitivare, reclamanta nu a fost trecută la 1 Ianuarie 1930 în tablourile de încadrarea funcționarilor Ministerului Muncii și Sănătății întocmite potrivit legii de organizarea Ministerelor din 29 Iulie 1929.

Pentru a înlătura această omisiune reclamanta a intentat acțiunea de față.

Uterior Ministerul a publicat în Monitorul Oficial No. 25 din 1 Februarie 1930 decretul regal 4446, 4448 și 118418 din 1929 cari cuprindeau pe funcționarii Ministerului încadrați în funcțiunile lor, sau în cadrul auxiliar.

Cum reclamanta nu figura nici în aceste tablouri și-a modificat acțiunea prin suplimentul din 28 Februarie 1930, arătând că înțelege să atace și decretul menționat.

La 20 Martie 1930 Ministerul a comunicat reclamantei că postul ce ocupa la dispensarul I. O. V. a fost suprimat prin bugetul anului 1930 (adresa No. 15477 din 930), iar la 3 Aprilie 1930 i-a comunicat că prin deciziunea No. 17952 din 31 Martie 1930 a încetat de a mai funcționa pe ziua de 1 Aprilie 1930, postul său fiind suprimat prin buget (adresa No. 18795 din 930).

Reclamanta atacă toate aceste acte de autoritate prin suplimentul depus în ședința din 3 Aprilie 1930, cerând a fi re-integrată în postul din care a fost ilegal îndepărtată, întru cât ea a obținut definitivarea în calitatea sa de medic șef de serviciu cl. II, iar dispensarul I. O. V. la care funcționa n'a fost desființat, ci și-a schimbat numai denumirea, devenind prin bugetul anului 1930 „dispensarul Ministerului“;

Având în vedere că Ministerul pârât susține că reclamanta nu are acțiune în contencios deoarece nu este funcționară stabilă, pentru că decretul-regal prin care a obținut definitivarea este nul, ea fiind dat pe baza procesului-verbal din 15 Decembrie 1929 al comisiei administrative de pe lângă Ministerul Sănătății, comisii care la data când s'a pronunțat funcționa în mod ilegal, căci fusese desființată prin legea de organizarea Ministerelor din 29 Iulie 1929;

Considerând că comisiunea administrativă ce funcționa sub imperiul vechii legi sanitare și care a fost menținută cu aceleași atribuții și prin noua lege sanitară din 14 Iulie 1930 (art. 16), avea căderea să se pronunțe asupra numirilor definitive ale personalului sanitar superior din toate serviciile și instituțiile publice (art. 15); că acest organ special al Ministerului Sănătății alcătuit din medici și prezidat de Ministerul respectiv nu a fost desființat ci a continuat a funcționa pe temeiul legii sanitare și după promulgarea legii de organizarea Ministerelor, după cum se constată din adresa No. 68223 din 930 a Ministerului Sănătății.

Considerând că comisiunea de încadrări înființată prin legea pentru organizarea Ministerelor care nu lucra pe Minister, ci la Preșidenția Consiliului de Miniștri, avea menirea de a încadra și repartiza funcționarii din administrația centrală și exterioară a Ministerelor în funcțiunile stabilite prin lege (art. 199) nu însă și de a definitiva pe funcționarii din corpurile de specialitate.

Că legea din 29 Iulie 1929 departe de a desființa comisiunile speciale ce depindeau de Minister, arată dimpotrivă că pe lângă Ministerul Sănătății „funcționează pe baza legilor și regulamentelor speciale“ între altele și „consiliul administrativ“ (art. 164 p. 9), care nu este altul decât „co-

misiunea administrativă“ ce funcționa pe baza art. 13, și 14 din vechia lege sanitară;

Având în vedere că deoarece reclamanta a fost definitivată de acea comisiune care la data când s'a pronunțat funcționa legalmente, decretul-regal dat pe baza lucrărilor comisiei are deplina putere legală, urmând a produce toate efectele sale;

Că, de altfel, Ministerul pârât dacă avea tot timpul de a desființa comisiunea, în cazul când ar fi socotit că funcționează nelegal, precum și de a anula prin alte decrete regale, decretul dat pe baza lucrărilor acelei comisii, nu poate fi primit astăzi a invoca pe cale de excepție ilegalitatea decretelor pe care singur le-a emis și inexistența comisiei pe a cărei activitate s'a întemeiat; Că, prin urmare, obiecțiunea Ministerului cătă a fi înlăturată, constatând că reclamanta fiind funcționară definitivă are dreptul a ataca în contencios actele de autoritate cari o vatămă în drepturile sale;

Considerând că legea pentru organizarea Ministerelor a prevăzut în art. 203 și 204 că funcționarii stabili cari nu întruiesc condițiile pentru scoaterea la pensie vor fi încadrați, în caz când numărul lor ar depăși limita locurilor disponibile, vor fi trecuți în cadrul auxiliar; că îndepărtarea din serviciu a funcționarilor definitivi făcută cu prilejul încadrărilor nu se poate întemeia pe nici una din dispozițiile legii amintite; că deci cu atât mai ilegală și mai abuzivă apare însă îndepărtarea funcționarilor definitivi de specialitate, cari se bucură în plus și de garanțiile acordate prin legile speciale, pe baza cărora au fost definitivati;

Considerând că nici suprimarea pe cale bugetară a funcționarilor stabili nu este posibilă, întrucât este constant că după cum funcțiunile noi nu se pot crea decât pe cale de lege (art. 88 constituție), tot astfel funcțiunile nu se pot desființa decât prin legile votate de ambele corpuri legiuitoare, cum de altfel se pronunța expres art. 3 din legea statutului funcționarilor publici; Că numai în cazul când o asemenea lege regulată în formă ar permite desființarea unei funcțiuni prin bugetul anual, numai atunci suprimarea ar fi legală.

Având în vedere că, în speță, Ministerul pârât n'a susținut că îndepărtarea din serviciu a funcționarilor definitivi ar fi întemeiată pe vreo dispoziție legală, și și-a întemeiat apărarea numai pe susținerea, dovedită inexactă, că reclamanta nu are calitatea de medic definitiv și că, fiind provizorie, putea fi îndepărtată pe cale bugetară, prin desființarea dispensarului la care funcționa;

Având în vedere că chiar în ipoteza când nu s'ar adeveri alegațiunea reclamantei, că dispensarul I. O. V., ar continua să ființeze sub denumirea de dispensar al Ministerului și că dimpotrivă ar fi realmente desființat, încă pârâtul era obligat prin legea de organizarea Ministerelor a încadra pe reclamantă în altă funcțiune sau a o trece în cadrul auxiliar;

Având în vedere că așa fiind și întrucât acțiunea reclamantei este întemeiată, urmează a se admite și a se anula ca ilegală deciziunea No. 17952 din 31 Martie 1930 a Ministerului pârât și a se ordona reintegrarea reclamantei în postul de medic definitiv șef de serviciu cl. II, pe ziua de 1 Aprilie 1930 reclamantei invocând în sprijinul acțiunii sale și adresa No. 18795 din 3 Aprilie 1930 prin care se face dovada că a funcționat efectiv până la data de 1 Aprilie 1930.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată asupra căreia apreciind și lipsa unor dovezi făcute conform art. 50 legea accelerării judecăților, o fixează la suma de 4000 (patru mii lei).

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier G. P. Docan, admite în parte acțiunea etc.

(ss) I. G. Solomon, M. Trandafirescu, G. P. Docan.

Grefier, C. Dumitrescu.